

Milieueffectrapportage Corridor Emmeloord-Kuinderbos

Startnotitie

projectnr. 11743-155758
revisie 03
juni 2007

Opdrachtgever

Gemeente Noordoostpolder
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
5 juni 2007	definitief	drs. J. van Belle	ir. H. Deelstra

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Milieu-effectrapportage	4
1.3	Startnotitie	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Beleidskader en besluitvorming	9
2.1	Europees beleid	9
2.2	Rijksbeleid	9
2.3	Provinciaal beleid	10
2.4	Gemeentelijk beleid	10
2.5	Overig beleid	11
3	Bestaande situatie en autonome ontwikkeling	13
4	Voorgenomen activiteit	17
4.1	Doelstellingen en uitgangspunten	17
4.2	Keuze marktpartij	18
4.3	Het voornemen	18
4.4	Alternatieven en varianten	20
5	Te verwachten effecten	23
6	Procedure en te nemen besluiten	25
Bijlagen		
1	Voorlopige planschets van het voornemen	
2	Toelichting beleidskader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Noordoostpolder wil tussen Emmeloord en het Kuinderbos een natuurlijke en recreatieve corridor ontwikkelen, eventueel gecombineerd met landgoedwonen of wonen op buitenplaatsen. In de periode tot 2005 zijn (samen met de provincie) diverse studies uitgevoerd, die de basis hebben gelegd voor verdere plannen. Over één element, een ecologische zone bij de Burchttocht, voor waterberging en gecombineerd met recreatieve routes, is reeds een ruimtelijk besluit genomen.

De Corridor is het gebied tussen Emmeloord en Kuinderbos (globaal begrensd door Muntweg, Kuinderweg, Wellerzandweg en de A6). Het recreatief zwaartepunt van dit gebied bevindt zich rondom de voormalige afvalberging De Terp en de Casteleynsplas.

Bron: Google Maps Nederland

Figuur 1 Ligging plangebied

In 2005 zijn marktpartijen via een ontwikkelcompetitie uitgenodigd om concepten te ontwikkelen voor een invulling voor het gehele plangebied (zie figuur 1). Dit heeft geleid tot de keuze om voor de verdere ontwikkeling samen te werken met de Wind Groep. Deze heeft een plan voorgesteld met opties voor recreatieve en toeristische ontwikkelingen, gecombineerd met landelijk wonen. In hoofdstuk 4 van deze startnotitie wordt verder ingegaan op het voornemen.

Het plan zal onder meer worden uitgewerkt in een bestemmingsplan. Voor de voorbereiding en de besluitvorming hierover moet een milieueffectrapport worden opgesteld. De voorliggende startnotitie is het startdocument voor de procedure van deze milieueffectrapportage.

1.2 Milieu-effectrapportage

Gelet op de beoogde omvang en richting van het nieuwe recreatiegebied en de ligging in een Belvédèregebied is het voornemen m.e.r.-plichtig. Dit houdt in dat de besluitvorming omtrent het voornemen niet mag worden genomen zonder dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. De milieueffectrapportage is in dit geval noodzakelijk voor de besluitvorming omtrent het nieuwe bestemmingsplan.

Daarnaast zullen de resultaten van de m.e.r.-procedure kunnen worden gebruikt voor de besluitvorming omtrent de verwachte procedure in het kader van artikel 19 Wro (een mogelijkheid om vooruitlopend op het bestemmingsplan vrijstelling te verlenen van het huidige bestemmingsplan). Deze procedure zal pas worden opgestart, nadat de reacties en adviezen naar aanleiding van het MER, gekoppeld aan het voorontwerp-bestemmingsplan, duidelijk zijn.

De centrale doelstelling van milieueffectrapportage (m.e.r.) is het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu. In een milieueffectrapport (MER) wordt ingegaan op de te verwachten milieueffecten bij een bepaalde activiteit; in dit geval de realisatie van een recreatiegebied. Met het MER kan gezocht worden naar de meest geschikte of wenselijke inrichting van het plangebied.

De afkortingen m.e.r. en MER

Bij milieueffectrapportage komt men vaak de afkortingen m.e.r. en MER tegen. Het is gebruikelijk om deze afkortingen elk met een eigen betekenis te gebruiken:

- de afkorting MER staat voor Milieueffectrapport: het document dat op basis van de richtlijnen voor het MER wordt opgesteld;
- de afkorting m.e.r. staat voor de procedure voor de milieueffectrapportage: het gehele proces met de inspraak, de advisering en het onderzoek dat nodig is. Het MER is hiervan één van de resultaten.

Ook in deze startnotitie worden deze afkortingen zo gebruikt.

Het bestemmingsplan zal voor een deel van de voorgenomen recreatieve ontwikkelingen globaal van aard zijn en voor een deel de concrete ruimtelijke uitwerking bevatten. Vanwege dit laatste is in dit geval een zogenaamd "MER voor een besluit" (besluit-MER of project-MER) nodig. Dit is bepalend voor de m.e.r.-procedure die moet worden gevolgd. In figuur 2 is deze procedure, gekoppeld aan de procedure voor het bestemmingsplan, schematisch weergegeven.

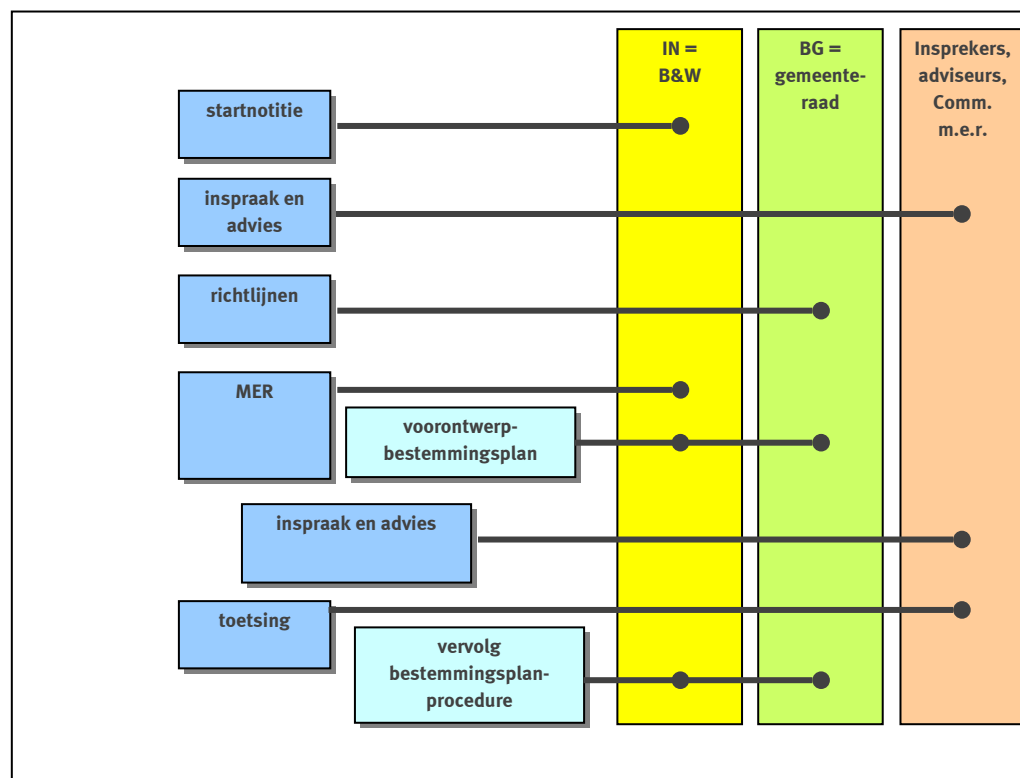
Combinatie plan-MER en besluit-MER

Het voorgenomen bestemmingsplan is in dit geval deels concreet van karakter en deels globaal. Voorzover de invulling globaal is, kan worden gesproken van een kaderstellend plan: het plan legt de kaders vast waarbinnen uitwerking mogelijk is. Voor dit kaderstellende deel van het bestemmingsplan is in dit geval - vanwege de mogelijke omvang van de nog uit te werken recreatieve bestemmingen - een zogenaamde plan-MER nodig. Voor het deel waarvoor de uitwerking al concreet is, is een besluit-MER nodig.

In dit geval is daarom formeel gezien sprake van een combinatie van een procedure voor een plan-MER met de procedure voor een project-MER. Het op te stellen MER zal daarom deels op het concrete niveau zijn uitgewerkt, deels afgestemd op het kaderstellende karakter van het voorgenomen bestemmingsplan.

Voor een plan-MER gelden minder strikte procedurevoorschriften dan voor een besluit-MER. Door nu de procedure voor een besluit-MER te volgen, kan ook worden voldaan aan de procedurevereisten voor een plan-MER. Daarbij zal het Bevoegd Gezag er op toezien dat de raadpleging vooraf van bestuursorganen - zoals wettelijk voorgeschreven voor een plan-MER - een herkenbaar onderdeel van de procedure zal zijn.

Met de publicatie van de startnotitie is de m.e.r.-procedure gestart. Daarna volgt een periode van inspraak en advies. Het uiteindelijke resultaat hiervan zijn de Richtlijnen voor het MER. Deze geven aan wat in het MER moet worden onderzocht. Daarna wordt het MER opgesteld. Dit rapport zal tegelijk met het voorontwerp bestemmingsplan ter inzage worden gelegd. Er is dan gelegenheid voor inspraak en advies over het voorontwerp en het bijbehorende MER.

Figuur 2 M.e.r. procedure voor het bestemmingsplan

Bij milieueffectrapportage zijn verschillende partijen betrokken die elk hun eigen rol spelen. Deze zijn in het schema beknopt aangegeven. De hoofdrolspelers zijn:

- **Initiatiefnemer (IN):** Een particulier of overheidsorganisatie die een activiteit wil ondernemen. Deze moet het MER (laten) opstellen. In dit geval zijn Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder formeel de initiatiefnemer;
- **Bevoegd Gezag (BG):** Eén of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer de besluiten te nemen waarvoor het MER wordt opgesteld. Het Bevoegd Gezag geeft in de m.e.r.-procedure richtlijnen voor de inhoud van het MER en beoordeelt de inhoud bij ontvangst. Het college van B&W stelt de raad voor de bevoegdheid te delegeren aan het college van B&W.
- **Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.):** Dit is een onafhankelijke landelijke commissie. De commissie stelt uit haar leden een werkgroep samen, die het Bevoegd Gezag adviseert. In de periode van inspraak en advies voor de Richtlijnen geeft de Commissie m.e.r. haar advies in de vorm van het "Advies voor de Richtlijnen". De commissie neemt voor dit advies ook kennis van de ingekomen inspraakreacties en overige adviezen. Het advies is openbaar. Als het MER klaar is, geeft de Commissie m.e.r. in het Toetsingsadvies haar oordeel over de volledigheid van het MER. Ook dit onafhankelijke advies is openbaar;
- **Insprekers en wettelijke adviseurs:** Het is voor iedereen mogelijk om als inspreker te reageren op en mee te denken in de m.e.r.-procedure. Er zijn twee momenten van inspraak:
 1. Na de publicatie van de Startnotitie. Insprekers kunnen aangeven welke onderwerpen zij van belang vinden voor het MER-onderzoek;
 2. Na de publicatie van het MER, gelijktijdig met het voorontwerp bestemmingsplan.

1.3 Startnotitie

De m.e.r.-procedure is gestart met het uitbrengen van de voorliggende Startnotitie. Naast deze functie als officiële start van de procedure dient de Startnotitie tevens voor het verstrekken van informatie over onder andere het voornemen, in beschouwing te nemen alternatieven en de belangrijkste milieuaspecten die in het MER aan de orde zullen komen.

Naar aanleiding van de Startnotitie worden door het Bevoegd Gezag de Richtlijnen vastgesteld voor de inhoud van het MER. Zoals hiervoor al is beschreven, zal hierbij onder andere gebruik worden gemaakt van het Advies voor Richtlijnen van de Commissie voor de milieueffectrapportage en van adviezen en reacties uit de inspraak. Alle belanghebbenden en betrokkenen kunnen reageren op deze Startnotitie en daarmee invloed uitoefenen op de zaken die in het MER aan de orde moeten komen.

Tijdens de inspraakperiode, na het verschijnen van de Startnotitie, zal in aanvulling op wettelijk gestelde procedures een informatieavond worden georganiseerd.

De publicatie van de startnotitie is bekendgemaakt in 'de Noordoostpolder'. Daarna is iedereen in de gelegenheid in te spreken op de startnotitie. Dit dient te gebeuren binnen een periode van vier weken. De exacte termijn is vermeld in de mededeling in de genoemde kranten.

Schriftelijke reacties kunnen, onder vermelding van "Corridor Emmeloord-Kuinderbos" binnen deze termijn worden toegestuurd aan:

Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Noordoostpolder T.a.v. cluster fysiek Postbus 155 8300 AD Emmeloord

1.4 Leeswijzer

Het beleidskader en besluitvorming wordt beschreven in hoofdstuk 2. Hier wordt ingegaan op het relevante Europees -, Rijks-, Provinciaal - en Gemeentelijk beleid. Het hoofdstuk legt de verbinding met het bestaande beleid en beschrijft de kaders voor de verdere uitwerking, die uit dit bestaande beleid voortvloeien.

De bestaande situatie en autonome ontwikkeling wordt weergegeven in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op voorgenomen activiteit. De hoofdlijnen van het voornemen worden geschetst en er wordt ingegaan op de ontwikkeling van alternatieven die in het MER zullen worden onderzocht.

Hoofdstuk 5 gaat in op de vraag welke milieueffecten kunnen worden verwacht en wat de belangrijkste aandachtspunten zullen zijn voor de effectvoorspelling in het MER.

Ten slotte worden de procedure en de te nemen besluiten beschreven in hoofdstuk 6.

2 Beleidskader en besluitvorming

In dit hoofdstuk wordt kort het relevante beleid met betrekking tot de ontwikkelingslocatie 'Corridor Emmeloord-Kuinderbos' besproken. In Bijlage 2 wordt het beleidskader nader omschreven.

2.1 Europees beleid

Beleidsstuk	Relevantie
Verdrag van Malta	Veilig stellen archeologisch erfgoed binnen het plangebied
Habitatrichtlijn	Gericht op bescherming van planten en dieren en hun leefgebieden. Het beleid is gericht op het aanwijzen van te beschermen gebieden (speciale beschermingszones, afgekort sbz) en op de bescherming van soorten (ook buiten deze gebieden). Het soortenbeleid is in Nederland opgenomen in de Flora- en faunawet. Het plangebied behoort niet tot een speciale beschermingszone, noch is er een beschermde zone in de directe omgeving.
Europese Vogelrichtlijn	Heeft als doel in het wild levende vogelsoorten en hun leefgebieden te beschermen. Ook de vogelrichtlijn wijst speciale beschermingszones aan en benoemt soorten die ook buiten deze gebieden bescherming genieten. In het plangebied en de directe omgeving ervan liggen geen speciale beschermingszones.
Kaderrichtlijn Water	Deze Europese richtlijn uit 2001 geeft aan dat in 2015 alle Europese wateren een "goede toestand" moeten hebben bereikt ten aanzien van de waterkwaliteit. Waterbeheer op het niveau van stroomgebieden is daarbij het uitgangspunt.

2.2 Rijksbeleid

Flora- en faunawet	Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord. In de wet en de daarop gebaseerde Algemene Maatregel van Bestuur is geregeld, hoe moet worden omgegaan met de bescherming van de soorten. Dit zal in het MER verder worden uitgewerkt.
Natuurbeschermingswet 1998	Met de Natuurbeschermingswet 1998 - die in 2005 van kracht is geworden - is het gebiedenbeleid op grond van de Vogel- en habitatrichtlijnen volledig geïntegreerd in de Nederlandse regelgeving. Verder is deze wet van toepassing op een aantal andere beschermde natuurgebieden. Omdat in en nabij het plangebied geen gebieden voorkomen die krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, en het gebied ook geen specifieke functie heeft voor soorten waarvoor deze gebieden specifiek van betekenis zijn, is de Natuurbeschermingswet 1998 in dit geval niet van toepassing.
Waterbeleid 21- Eeuw (Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2004)	Het water krijgt fysiek meer ruimte in Nederland om de gevolgen van klimaatverandering en bodemdaling voor te blijven. Meer ruimte voor water, waterbewust bouwen en inrichten zijn sleutelbegrippen. De drietrapsstrategieën "vasthouden -bergen-afvoeren" en "schoonhouden-scheiden-zuiveren" moeten helpen om wateroverlast en afwenteling naar andere gebieden te voorkomen.

Watertoets	Geeft de inbreng van water een plaats in de procedures van ruimtelijke plannen en besluiten.
Nota Ruimte	In Nota Ruimte wordt het tracé van de Zuiderzeelijn aangegeven langs de rijksweg A6. Hoewel de daadwerkelijke invulling van de Zuiderzeelijn is nog lang niet zeker is, wordt in de plannen voor de Corridor wel rekening gehouden met het tracé van de Zuiderzeelijn. Ten noordoosten van het plangebied ligt een zone "ruimtelijke reservering nieuwe randmeren". (Deze zone is overgenomen van de Integrale Visie IJsselmeergebied 2030).
Nota Belvédère	In de beleidsnota wordt Noordoostpolder-Urk aangeduid als Belvédère gebied. Het rationeel vormgegeven landschap is duidelijk zichtbaar en grotendeels authentiek. De Noordoostpolder is door Nederland geplaatst op de voorlopige lijst van Werelderfgoed.

2.3 Provinciaal beleid

Beleidsstuk	Relevantie
Omgevingsplan Flevoland 2006	Het nieuwe omgevingsplan (vastgesteld in november 2006)) is een samenvoeging van 4 strategische plannen, te weten: streekplan, milieubeleidsplan, waterhuishoudingsplan en verkeers- en vervoerplan. De ontwikkeling van de corridor Emmeloord - Kuinderbos is onderdeel van de plannen voor het speerpuntgebied Noordelijk Flevoland. Landbouw, recreatie, natuur (lokaal inclusief landgoederen) en waterbeheer zijn in het plangebied belangrijke thema's. Nabij Emmeloord is ruimte voor intensieve vormen van recreatie en toerisme. Voor de ruimtelijke vertaling en de accenten wat betreft verschillende functies wordt verwezen naar de bijlage bij deze startnotitie. Voor het speerpuntgebied Noordelijk Flevoland gaat de provincie uit van een gecoördineerde inzet, samen met andere partijen.

2.4 Gemeentelijk beleid

Beleidsstuk	Relevantie
Visie 2030	De Toekomstvisie gemeente Noordoostpolder 2030, ruimte voor kwaliteit, geeft uitwerking aan de toekomstbeelden in de vorm van kwaliteitskaarten en een verkenning van de bandbreedte aan mogelijke ontwikkelingen.
Bestemmingsplan Landelijk Gebied 2004	In het vigerende bestemmingsplan heeft de voormalige stortplaats Het Friese Pad (De Terp) een recreatieve bestemming (dagrecreatieterrein en golfbaan). De nu voorgenomen ontwikkeling past hier echter niet binnen. Voor het overige heeft het plangebied in het bestemmingsplan een agrarische functie.
Vrijstelling Burchttocht	Voor de ontwikkeling van de ecologische zone met waterberging langs de Burchttocht is een artikel 19-procedure toegepast en afgerond. In maart 2006 is vrijstelling verleend voor het realiseren van een natuur-, recreatie en waterbergingsgebied. Hiermee is de realisatie van deze zone planologisch mogelijk.

2.5 Overig beleid

Beleidsstuk	Relevantie
Waterbeheersplan	In het waterbeheersplan staan de hoofdlijnen voor het waterbeheersbeleid voor de jaren 2002-2005. Speerpunten zijn: veilig en goed functionerend watersysteem, duurzaam stedelijk waterbeheer en het inbrengen van waterbelangen in de ruimtelijke besluitvorming.
Stroomgebiedvisie	De stroomgebiedvisie Flevoland is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland. In deze visie zijn oplossingsrichtingen aangegeven voor de wateropgave, waarbij de voorkeur uitgaat naar robuuste en duidelijke oplossingen. Voor de Noordoostpolder zijn verschillende varianten aangegeven waaronder "Bergen op maaiveld". Het referentiekader bij het ontwerp en de uitvoering van de projecten zal steeds het optimale scenario dienen te worden gekozen.

3 Bestaande situatie en autonome ontwikkeling

De gemeente Noordoostpolder ligt in Nederlands twaalfde provincie, Flevoland. De gemeente heeft een oppervlakte van 59.620 hectare en bestaat uit de centrumplaats Emmeloord met daar omheen een krans van tien dorpen. Het totale inwoneraantal bedraagt in 2005 ruim 45.000 inwoners. De geografische ligging maakt het wonen hier aantrekkelijk: profiterend van de rust en de ruimte en de grote steden binnen handbereik. Emmeloord vervult een centrumfunctie voor de regio en heeft alle bijbehorende voorzieningen. Vooral op sportief gebied heeft Emmeloord veel kwaliteit te bieden, met een grote atletiekbaan, uitstekende sportaccommodaties, een mooi overdekt/openlucht zwembad en een golfoefenbaan.

Wat de werkgelegenheid betreft is de agrarische bedrijfstak in de Noordoostpolder nog steeds van belang, maar de industrie en dienstverlening zijn de grootste werkgevers. De werkgelegenheid is in de laatste jaren sterk gegroeid. Land- en tuinbouw vormen een professionele bedrijfstak met diverse specialisaties, zoals bloemen- en bloembollenteelt, glastuinbouw en fruitteelt. Industrie en dienstverlening zijn geconcentreerd in Emmeloord.

Het plangebied heeft momenteel een zeer beperkte recreatieve functie en kenmerkt zich door haar agrarische karakter, ruimte en rust. Opvallende landschappelijke elementen hierin zijn de voormalige afvalberging De Terp en de Casteleynsplas, met vooral een functie voor de natuur. Het gebied kent verder vooral agrarisch grondgebruik.

De termen plangebied en studiegebied

In deze startnotitie worden deze termen als volgt gebruikt:

- het plangebied is het gebied tussen de A6, de Muntweg (N331), de Kuinderweg (N351) en de Oosterringweg (N715). Hier zijn de voorgenomen ontwikkelingen die onderwerp zijn van de milieueffectrapportage gepland;
- het studiegebied is het gebied waarbinnen mogelijkwerijns effecten kunnen worden verwacht. De omvang van dit gebied kan per milieuaspect verschillen.

Het landschap in het plan- en studiegebied kenmerkt zich door de openheid en de zeer regelmatige rechthoekige kavels. Op figuur 1 (zie hoofdstuk 1) is deze karakteristiek duidelijk herkenbaar. Het plangebied is goed ontsloten op de A6. Aan de noordoostkant is het Kuinderbos een kenmerkend element.

Hieronder wordt ingegaan op de cultuurhistorische betekenis van het plangebied en de directe omgeving. Vervolgens passeren de drie specifieke "nieuwe" elementen - de Casteleynsplas, De Terp en de Burchttocht - de revue.

De cultuurhistorische betekenis van het plangebied en omgeving

In de landelijke "Nota Belvedere" (Beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke ordening) uit 1999 zijn een aantal cultuurhistorisch meest waardevolle gebieden en steden in Nederland geselecteerd. Zoals hiervoor reeds is aangegeven, is de Noordoostpolder één van deze "Belvedere-gebieden". De Noordoostpolder wordt gekarakteriseerd als een duidelijk voorbeeld van een rationeel landschap uit de twintigste eeuw, waarin de twee voormalige eilanden Urk en Schokland als zelfstandige elementen zijn opgenomen. Dit landschap is niet alleen ontworpen vanuit het oogpunt van de landbouw, maar ook als wetenschappelijke, esthetische en intellectuele uitdaging.

Kenmerkend is het assenstelsel van wegen en een ring van dorpen rondom Emmeloord, die op fietsafstand van elkaar liggen. Naar elk dorp voert een bevaarbare watergang. Binnen dit stramien is de rationele kavelstructuur, met een vaste kavelgrootte als ontwerpgegeven, en het bijbehorende waterstelsel een typerend element.

Karakteristiek is ook de groepering van boerderijen, omgeven door dichte erfbeplanting, in een repeterend patroon langs de wegen. Kenmerkend zijn verder de rijtjes arbeiderswoningen met omringende beplanting. Ook het grofmazig patroon van wegbeplantingen en de hiërarchie daarin, overeenkomend met hun functie, is belangrijke drager van dit landschap. Op landbouwkundig slechte gronden werden bossen aangeplant. Het Kuinderbos is hiervan een voorbeeld.

In het plangebied en de directe omgeving treffen we met name het assenstelsel rond Emmeloord, de rationele verkaveling met vaste eenheden en de genoemde wegenstructuur met de groepering van boerderijen als kenmerkende elementen aan. Daarnaast is ook het Kuinderbos een typerend element.

Casteleynsplas

De Casteleynsplas ligt pal naast de A6 en is ontstaan door zandwinning ten behoeve van diezelfde A6. De plas heeft water van zeer goede kwaliteit. De Casteleynsplas is in beheer bij Stichting Flevolandscap en heeft een natuurfunctie.

De Terp

Op enige afstand van de plas ligt de stortplaats 'Het Friese pad'. De afvalberging is in maart 1999 gesloten voor het storten van afval. Inmiddels wordt gewerkt aan afwerking van de stortplaats. Er wordt een bovenafdekking aangebracht met daarop een leeflaag van klei. Deze leeflaag zal - binnen de milieutechnische voorwaarden die van toepassing zijn - benut kunnen worden bij de aanleg van de golfbaan. De hoogte van de afvalberging zal ongeveer 17,5 m ten opzichte van het maaiveld zijn, nadat alle werkzaamheden zijn verricht.

Zoals in het voorgaande hoofdstuk al is aangegeven, heeft het terrein de bestemming "recreatieve doeleinden", bedoeld voor dagrecreatieterrein en golfbaan. Het nu voorgenomen plan past echter niet helemaal bij deze bestemming.

Ecologische verbindingszone en waterberging bij de Burchttocht

In de corridor is de herinrichting van de Burchttocht als ecologische verbindingszone met een functie voor waterberging reeds in ontwikkeling genomen.

Het project Burchttocht zal integraal onderdeel uitgaan maken van de recreatieve route (Corridor Emmeloord-Kuinderbos), in combinatie met waterberging en natuur. Het is daarmee het eerste onderdeel van de Corridor Emmeloord – Kuinderbos. Dit project zal in grote lijnen leiden tot de volgende resultaten:

- De transformatie van de Burchttocht tussen de noordoosthoek van de Casteleynsplas en de Kuinderweg tot een 200 meter brede verbinding voor waterberging, natuur (ontwikkeling) en recreatie.)
- Een natuurgebied met hoge ecologische waarden. De gerealiseerde ecologische waarden in de strook zijn gericht op de natuurdoeltype "Otter en Waterspitsmuis" (Provinciaal Omgevingsplan Flevoland), ook wordt gestreefd naar andere inrichtingsmaatregelen voor kansrijke soorten buiten dit model, die de strook ecologisch en recreatief een meerwaarde geven.
- Recreatief zijn er voorzieningen voor fietsen, wandelen en ruitersport.

Deze voorzieningen passen in een strook van 200 m ten noorden van de Burchttocht. De bedoeling is door uitgekiende zonering en combinaties, de verschillende functies in het gebied te integreren en een verbinding te maken die aantrekkelijk is voor recreanten en dieren en voldoet aan de waterbergingsseisen.

De plannen voor de hiervoor beschreven zone zijn middels een artikel 19-procedure planologisch geregeld en er is een start gemaakt met de eerste concrete werkzaamheden in het gebied. De ontwikkeling van de ecologische verbindingzone en de waterberging is daarmee voor deze milieueffectrapportage een vaststaande ontwikkeling en maakt geen deel uit van het voornemen dat in het MER zal worden onderzocht.

Autonome ontwikkeling

Met de autonome ontwikkeling worden in milieueffectrapportage de ontwikkelingen bedoeld, die voor het plan- en studiegebied zijn voorzien, maar afgezien van het voornemen dat het onderwerp van de MER-studie is. De situatie bij autonome ontwikkeling wordt in het MER gehanteerd als *referentiesituatie* waartegen de gevolgen van de voorgenomen ontwikkeling worden afgezet.

In deze referentiesituatie zijn in dit geval de volgende ontwikkelingen opgenomen:

- de realisatie van de ecologische zone met waterberging bij de Burchttocht.
- de milieuhygiënische afdekking van De Terp en het aanbrengen van een leeflaag
- de recreatieve ontwikkeling van De Terp, op basis van het vigerende bestemmingsplan.

Verder is deze situatie gelijk aan de huidige situatie. In de plannen wordt rekening gehouden met een ruimtereservering voor een Zuiderzeelijn, maar de daadwerkelijke realisatie hiervan maakt geen deel uit van de autonome ontwikkeling.

4 Voorgenomen activiteit

4.1 Doelstellingen en uitgangspunten

De gemeente Noordoostpolder wil in het gebied tussen Emmeloord en het Kuinderbos een natuurlijke en recreatieve corridor ontwikkelen. In de afgelopen jaren zijn voor de gehele corridor diverse studies uitgevoerd om te bepalen welke natuurlijke en recreatieve invulling de corridor zal moeten c.q. kunnen krijgen. Enkele projectonderdelen, waaronder een par-3, 9 holes golfbaan op en nabij de stortplaats en de aanleg van de Burchttocht zijn hier eerste concrete voorbeelden van. Ook landgoedwonen behoort tot de mogelijkheden.

Het plangebied heeft door haar gunstige ligging aan de A6, nabij Emmeloord en in de directe nabijheid van de toekomstige uitbreidingswijk Emmelhage, een grote potentiële ontwikkelingswaarde. Door een herontwikkeling van het plangebied te bewerkstelligen, van voornamelijk agrarisch grondgebruik tot een hoogwaardig recreatiezwaartepunt, verwacht de gemeente Noordoostpolder een duurzame ruimtelijke kwaliteitsslag te maken.

De afgelopen jaren zijn verschillende studies uitgevoerd om enerzijds de afvalberging De Terp op verantwoorde wijze af te sluiten en landschappelijk in te richten en anderzijds om het gebied rondom de voormalige afvalberging De Terp en de Casteleynsplas te ontwikkelen als recreatief zwaartepunt.

De verschillende studies, waaronder 'het voorlopig inrichtingsplan De Terp' geven een eerste kader aan waarbinnen dit recreatief zwaartepunt zich kan gaan ontwikkelen. Uitgangspunt bij de ontwikkeling van de recreatieve voorzieningen is dat de gemeente vooral een initiërende en/of faciliterende rol wil vervullen.

In 1996 heeft een aantal overheden en instanties de krachten gebundeld om de verschillende ideeën en ontwikkelingen ten aanzien van de oostrand van de Noordoostpolder op elkaar af te stemmen. Het gaat onder meer om de verbetering van de waterhuishouding, begrenzing van natuurgebieden, stimulering van duurzame landbouw en stimulering van recreatie en toerisme. Deze ontwikkeling is in gang gezet om in de groeiende behoefte aan recreatiemogelijkheden voor (vooral) de bewoners van Emmeloord te voorzien en de toeristische aantrekkelijkheid te vergroten.

Doelstellingen van de ontwikkeling zijn ondermeer:

- Het realiseren van een hoogwaardige recreatieve invulling van het gebied rondom de voormalige afvalberging De Terp en de Casteleynsplas als concentratiegebied binnen de Corridor Emmeloord Kuinderbos. Dit met behoud van de natuurwaarden. Hierbij een belangrijke bijdrage te leveren aan het ontwikkelen van recreatieve voorzieningen voor haar inwoners;
- Het op duurzame (o.a. financieel verantwoorde) wijze ontwikkelen en exploiteren van de recreatieve functies;
- Een toeristisch/economische impuls geven aan het plangebied;
- Definitieve afwerking van de afvalberging De Terp en de landschappelijke inpassing van dit object in de omgeving;
- Via de juiste planologische weg de ontwikkeling van De Terp en het gehele recreatieve concentratiegebied te faciliteren.

Uitgangspunt van de gemeente is dat de voorzieningen moeten aansluiten op de wensen en de behoeften van haar eigen inwoners (circa 46.000), waarvan 25.000 woonachtig zijn in Emmeloord (stedelijke omgeving) en 21.000 woonachtig zijn in de ring van 10 dorpen (plattelandsomgeving). In tweede instantie wordt er gericht op een bredere doelgroep waarbij (regionale) toeristen het draagvlak vormen voor de diverse faciliteiten.

De ruimtelijke ontwikkeling in het gebied dient te passen bij de waardevolle cultuurhistorische identiteit van het landschap en de karakteristieke kenmerken hiervan te respecteren en bij voorkeur zelfs duurzaam te versterken.

De gemeente is geen ontwikkelaar en ook niet de toekomstige exploitant van de recreatieve functies. Daarom zijn marktpartijen in een zo vroeg mogelijk stadium bij het ontwikkelingsproces betrokken. Dit is het centrale uitgangspunt van de voorgestane aanpak.

4.2 Keuze marktpartij

De gemeente heeft met een selectieprocedure gezocht naar een geschikte particuliere (gebieds-)ontwikkelaar voor de Corridor. Deze procedure is in het voorjaar van 2005 begonnen en een klein jaar later min of meer afgerond. Op 25 januari 2006 hebben drie partijen zichzelf en hun plannen gepresenteerd aan een Raadscommissie van de gemeenteraad. De betrokken commissieleden hebben na deze presentatie hun fracties geraadpleegd. Dit heeft tot een vrijwel unanieme keuze (24 raadsleden voor, 3 tegen) voor de Wind Groep geleid.

Met de Wind Groep is vervolgens een intentieovereenkomst afgesproken. Op basis hiervan zal een Samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en de Wind Groep worden gesloten. Het ligt in de bedoeling om deze Samenwerkingsovereenkomst in september van dit jaar in de Raad van de gemeente te behandelen.

4.3 Het voornemen

Het ontwerp voor de Corridor heeft als belangrijkste uitgangspunt het vormgeven van een aantrekkelijk recreatief uitloophet gebied van Emmeloord naar het Kuinderbos. Hiertoe is een traject gekozen dat enerzijds goed ontsloten is en anderzijds qua lengte beperkt is, terwijl de structuur van het landschap zoveel mogelijk wordt gerespecteerd.

Vanuit deze gedachte is het waterschap Zuiderzeeland een waterbergingsproject gestart langs de burchttocht. De inrichting hiervan is een coulisselandschap: open kavels worden afgewisseld met door bomen begroeide (gesloten) kavels, waardoor een slenk (van water) slingert. In het waterbergingsgebied worden voet/fietspaden en ruiterspaden aangelegd. De inrichting wordt als natuur beheerd.

In het corridorgebied is een voormalige vuilstort (De Terp) aanwezig waartegen de huidige (kleine) golfbaan is gelegen. De Terp heeft in het huidige bestemmingsplan buitengebied een recreatieve bestemming.

De recreatieve route van Emmeloord naar het Kuinderbos is voorzien van functies in deelgebieden.

In Bijlage 1 van deze startnotitie is de voorlopige planschets van het voornemen opgenomen. Dit is een voorlopig totaalbeeld, waarvan diverse elementen nog lang niet vaststaan en afhankelijk zijn van het verdere verloop van het planproces. Wel is voor de

ligging van de functies een duidelijke keuze gemaakt. Deze zijn gesitueerd op de binnen het gebied meest logisch locaties.

Enkele elementen van het voornemen staan al wel vast. Dit betreft:

- de realisatie van een 9 holes golfbaan op de stortplaats (De Terp) en in de zone ten zuiden daarvan;
- andere concrete elementen op De Terp: een amfitheater/evenemententerrein met evenementen zoals pop-optredens, het "Pieperfestival" en het "Old-timer festijn".

In het MER zullen in elk geval voor deze elementen principeschetsen worden gepresenteerd. Ze zullen ook concreet worden "vertaald" in het op te stellen voorontwerp bestemmingsplan.

Een wezenlijk onderdeel van het plan is ook de ontwikkeling van ruim *50 ha. extra natuur bij het Burchttochtgebied, gecombineerd met 4 "Burchten" met woonmogelijkheden*. Voor elke "Burcht" wordt gedacht aan een appartementengebouw en een viertal vrijstaande woningen met de allure die bij het plan passen. De appartementen richten zich op senioren uit de regio, op alleenstaanden en op tweeverdieners en liggen in een hogere prijsklasse. Er wordt een hoog voorzieningenniveau geboden, aangepast aan de doelgroep. Uitgegaan wordt van in totaal maximaal 152 wooneenheden. De Burchten zijn locaties bedoeld voor woningbouw in landgoedachtige sfeer. De oriëntatie van de bebouwing is gericht op bezonning op het zuiden. In de zelfde richting is de Burchttocht gelegen. De daar aanwezige aantrekkelijke nieuwe natuur zorgt voor visueel aantrekkelijke inbedding van de Burchten. De Burchten sluiten aan op de kavels met bomen begroeide gesloten structuur. De Burchten nemen deze gesloten structuur over. De open ruimten tussen de Burchten sluiten qua inrichting aan op de Burchttocht. Het gebied met de Burchten en de Burchttocht is als integraal gebied te beschouwen. Een andere locatie voor de burchten dan zoals voorgesteld is niet voor de hand liggend. Hoewel dit plandeel geen onderdeel vormt van de voorgenomen recreatieve ontwikkeling (de reden waarom een MER nodig is), zal het wel worden meegenomen in het MER. Dit omdat het een integraal onderdeel uitmaakt van het totale plan. Ook dit onderdeel zal in het MER concreet worden uitgewerkt.

Hoe het *attractie-/recreatiepark* eruit gaat zien en welke functies er een plaats krijgen, is nog niet duidelijk. Voor de attractie wordt gedacht aan een dierenparkachtig concept aangevuld met workshopachtige cursusfaciliteiten en verblijfsaccommodatie. Het is de bedoeling om gelijktijdig met het opstellen van het MER (en de voorbereiding van het voorontwerp bestemmingsplan) in elk geval de onderdelen zwemplas en horeca tot een concreet niveau uit te werken. Daarbij zal ook worden bezien of de mogelijkheden voor zwemmen en oeverrecreatie kunnen worden ontwikkeld bij de bestaande Casteleynsplas, in plaats van in het attractie-/recreatiepark. De Casteleijnsplas is een bestaande zandput met enige natuurwaarden en wordt recreatief gebruikt met uitzondering van het water (te diep waardoor de plas gevaarlijk is voor zwemmers, koude onderstroom). In of tegen de waterpartij wordt voorzien in een strandje. Een dergelijke voorziening is in Emmeloord nog niet aanwezig. In het attractie-/recreatiepark zijn verder maximaal 200 recreatiewoningen voorzien. Het attractie-/recreatiepark is geplaatst tussen de Terp en de Burchten. De relatie met de golfbaan wordt gezien in:

- het uitwisselen van parkeermogelijkheden bij evenementen op de golfbaan of het evenemententerrein;
- bezetting van verblijfsaccommodatie door aanwezigheid van golfbaan;
- mogelijkheden voor horeca door grotere aanwezige doelgroep.

Om deze reden is het attractiepark tegen de golfbaan gesitueerd. Verder wordt de optie opengehouden om, in plaats van de 200 recreatiewoningen, maximaal 50 woningen voor

permanente bewoning te realiseren in het noordelijk deel van het als recreatie-/attractiepark aangeduide gebied.

De Terp is een gebied op en rondom een voormalige vuilstort. Voor een maatschappelijk verantwoorde inpassing van het hoge massief is hierop een golfbaan gepland. Tevens worden de hoogteverschillen benut voor een amfitheater, een evenemententerrein en een uitkijktoren. Golfclub Emmeloord is reeds gevestigd aan de Casteleijnsweg tegen de huidige Terp. Met de uitbreiding van de golfbaan kan het huidige clubgebouw c.a. in functie blijven.

Op de voorlopige planschets is ten zuiden van De Terp een gebied geschetst met *"boskamers" en een uitbreiding van het golfterrein* tot een complete 18 holes golfbaan. De *"boskamers"* zullen ruimte bieden aan bedrijven die gelieerd zijn aan recreatie, sport en gezondheid, bijvoorbeeld Fitness & Health care, en/of bedrijven die een recreatieve waarde toevoegen door een *"kijkje in de bedrijfsvoering"* zoals een forellenkwekerij, een modeltuin en/of commerciële indoor sportaccomodaties waar sporten kunnen worden beoefend in speciale oefenruimten, advies kan worden ingewonnen en ook sportartikelen kunnen worden aangeschaft. In dit gebied begint de recreatieve route richting het Kuinderbos. De recreatief commerciële functies hebben een relatie met de golfbaan en het attractiepark, alsmede met het recreatieve uitloopegebied in het algemeen. De locatie van de golfbaan ten zuiden van de Terp is de meest logische. Op deze wijze worden de recreatieve routes gescheiden van de meer verkeersintensieve routes, komt de recreatieve route dicht bij Emmeloord te liggen en is er geen doorsnijding van de 18 holes golfbaan door een verkeersroute.

Op dit moment is er nog onzekerheid omtrent de invulling van het onderdeel Boskamers + uitbreiding golfbaan. Hierover zal in de loop van de tijd meer duidelijkheid ontstaan, maar de exacte invulling zal op het moment dat het MER en het (voor-)ontwerp van het bestemmingsplan worden gepubliceerd naar verwachting nog niet duidelijk zijn. Het MER zal zich daarom beperken het beschrijven van hoofdlijnen, bijvoorbeeld in de vorm van uitgangspunten, randvoorwaarden en ruimtelijke spelregels.

Eenzelfde benadering op hoofdlijnen zal ook gekozen voor het onderdeel attractiepark, waarvan de feitelijke invulling ook nog niet vast zal staan.

Inhoud van beschrijving op hoofdlijnen

Voor het MER zijn naar verwachting een aantal hoofdzaken van wezenlijk belang. Dit zijn in elk geval:

- de aansluiting op de weginfrastructuur en de wegenstructuur in het gebied (in hoofdlijnen);
- het verwachte aantal bezoekers, met gemiddelde en maximale aantallen en spreiding over de dag- en de nachtperiode;
- de ruimtelijke uitgangspunten en spelregels in verband met de inbedding in het landschap en de ruimtelijke kwaliteit van de voorgenomen ontwikkeling;
- de hoofdlijnen wat betreft de waterhuishouding.

Deze punten zullen bij een beschrijving op hoofdlijnen in elk geval aan de orde komen.

4.4 Alternatieven en varianten

Het voorkeursalternatief

Zoals in het voorgaande reeds is aangegeven, zal het voornemen worden uitgewerkt tot een plan dat op onderdelen concreet is en op onderdelen op hoofdlijnen blijft. Dit plan is het zogenaamde Voorkeursalternatief, dat ook de basis zal zijn voor de uitwerking in het voorontwerp bestemmingsplan.

Het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Op basis van de eerste resultaten van de effectenstudie in het MER zal worden nagegaan of er mogelijkheden zijn om:

- negatieve milieueffecten te voorkomen of te beperken, bijvoorbeeld door
 - o aanpassing van de verkeersstructuur of de locatie van voorzieningen die veel verkeer aantrekken;
 - o planaanpassingen en/of "spelregels" voor de verdere uitwerking om effecten op natuur- en landschap tegen te gaan;
 - o maatregelen en/of uitgangspunten op het gebied van energiebesparing en duurzame energie;
- positieve effecten te versterken, bijvoorbeeld door natuurbouw en versterken van landschappelijke structuur.

Deze maatregelen zullen bouwstenen leveren voor het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA). Dit is het alternatief dat - binnen redelijke grenzen - de beste mogelijkheid biedt om negatieve gevolgen te vermijden of te beperken. Het MMA zal in het MER zodanig worden uitgewerkt dat het gelijkwaardig is met het voorkeursalternatief.

5 Te verwachten effecten

De aanleg en het gebruik van het recreatiegebied kunnen gevolgen hebben voor het thema bodem & water (bodem, grond- en oppervlaktewater), het biotisch milieu (flora, fauna en ecologische structuur), het landschap (landschapsbeeld, cultuurhistorie en archeologie) en het woon- en leefmilieu. Tot het woon- en leefmilieu worden aspecten als geluid, geur, stof, licht, veiligheid en energiegebruik gerekend.

In het MER zullen de milieueffecten van het voorkeursalternatief en het MMA worden beschreven. Deze effectbeschrijving heeft een tweeledig doel:

- Inzicht geven in de aard, omvang en duur (tijdelijk of permanent) van de gevolgen voor het milieu. Waar mogelijk en relevant voor de besluitvorming worden de effecten kwantitatief beschreven. In andere gevallen wordt volstaan met een kwalitatieve beschrijving;
- Basisinformatie voor de ontwikkeling van het MMA en voor de onderlinge beoordeling van de alternatieven.

Naar verwachting zijn de volgende onderwerpen de hoofdthema's voor de effectvoorspelling en de effectbeoordeling:

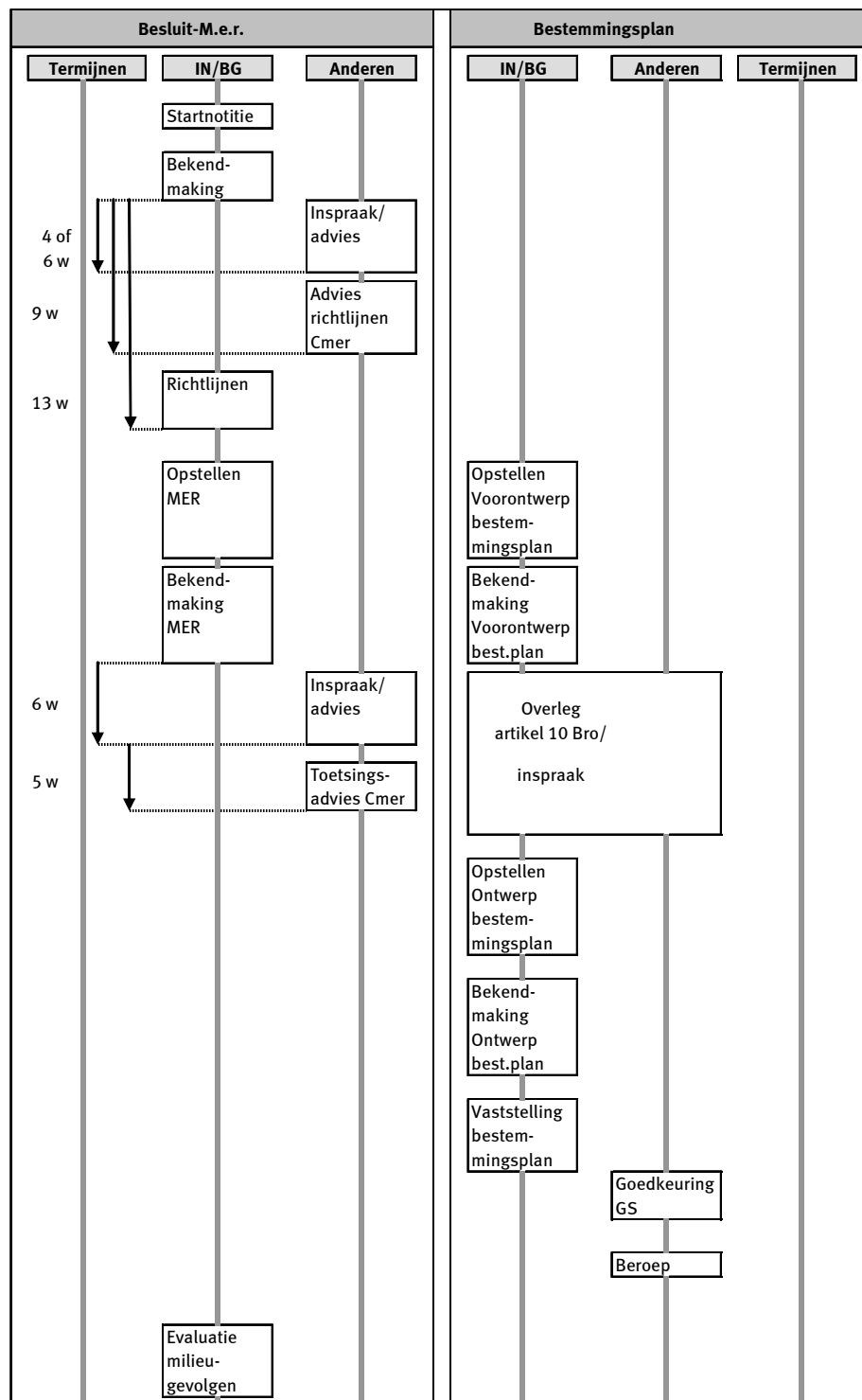
- de verkeersaantrekkende werking en de effecten daarvan voor het woon- en leefmilieu (geluid, lucht). Van belang is met name de situatie bij de toegang tot het gebied, via de Muntweg. Naar verwachting is ook functie van en verkeersintensiteit op de Kuinderweg een belangrijk punt van aandacht.
Om de (waarschijnlijk relatief beperkte) verwachte toename door de plannen op de A6 goed in beeld te kunnen brengen en in verband met de eventuele invloed van geluid van het wegverkeer op de ontwikkelingen in het plangebied, is ook de verkeersintensiteit (huidige situatie en verwachte autonome ontwikkeling) op de A6 van belang. Ook zal moeten worden nagegaan of bij de plannen rekening moet worden gehouden met de gevolgen hiervan voor de geluidbelasting en eventueel ook de luchtkwaliteit. Tenslotte zal moeten worden nagegaan of de functies die onderdeel gaan uitmaken van de Corridor geluideffecten tot gevolg hebben;
- de mogelijke invloed op de waterkwaliteit en de ecologische betekenis van de Casteleynsplas;
- de invloed van het plan als geheel op de waterhuishouding, en de verwachte gevolgen voor de waterkwaliteit;
- de bijdrage aan de gewenste ecologische ontwikkeling van het plangebied en de mogelijkheid om negatieve effecten op de natuur te beperken of te voorkomen;
- de gevolgen voor het landschap en de cultuurhistorische betekenis, en de mogelijkheid om positief in te spelen op deze kenmerken en betekenis.
- De beoordeling vanuit het oogpunt van een duurzame energiehouding en het klimaatbeleid.

De andere milieuaspecten zullen wel in het onderzoek zijn opgenomen, maar naar verwachting minder essentieel zijn. Een dergelijke aandachtspunt is bijvoorbeeld de vraag of er in het gebied archeologische waarden aanwezig zijn en de wijze waarop hiermee rekening is gehouden bij de planvorming. Een andere vraag is of er bodemverontreinigingen kunnen worden verwacht die van invloed kunnen zijn op de

(deel-)plannen. Voor de beoordeling van de landschappelijke belevingswaarde van het gebied kan ook de kans op lichthinder van invloed zijn. Daarom verdient ook dit onderwerp aandacht.

6 Procedure en te nemen besluiten

De m.e.r.-procedure is in dit geval gekoppeld aan de bestemmingsplanprocedure. In figuur 3 zijn beide procedures naast elkaar gezet. Onder de figuur wordt hierop een toelichting gegeven.

Figuur 3 M.e.r. procedure en bestemmingsplanprocedure

De m.e.r.-procedure is gestart met het openbaar maken van de startnotitie in het huis-aan-huis blad 'de Noordoostpolder' door de gemeente Noordoostpolder.

Naar aanleiding van de startnotitie kan iedereen gedurende een periode van 4 weken reageren om aan te geven welke onderwerpen naar haar of zijn idee vooral moeten worden onderzocht in het MER. Daarnaast wordt de wettelijke adviseurs om advies gevraagd. De Commissie m.e.r. geeft haar advies in de vorm van het 'Advies voor de Richtlijnen' (binnen 9 weken na bekendmaking van de startnotitie). Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met de binnengekomen reacties en adviezen. Het is aan het Bevoegd Gezag (in dit geval het college van Burgemeester & Wethouders) om de definitieve richtlijnen voor het MER vast te stellen. Deze richtlijnen vormen het Programma van Eisen voor het opstellen van het MER. De richtlijnen worden in principe binnen 13 weken na bekendmaking van de Startnotitie vastgesteld.

Aan de hand van de richtlijnen wordt vervolgens het MER opgesteld. Hiervoor bestaat geen wettelijk vastgestelde periode. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het opstellen van het voorontwerp-bestemmingsplan, waarbij wordt afgestemd op de bevindingen in het MER. Als het MER gereed is, wordt dit aan het Bevoegd Gezag voorgelegd. Deze beoordeelt het MER op volledigheid en kwaliteit, rekening houdend met de richtlijnen.

Na aanvaarding worden door het Bevoegd Gezag het MER en het voorontwerp-bestemmingsplan bekend gemaakt en ter inzage gelegd. Tot 6 weken na publicatie is een ieder in de gelegenheid in te spreken op het MER. In dezelfde periode brengen ook de wettelijke adviseurs advies uit. Gelijktijdig met de inspraak op het MER, kunnen ook zienswijzen worden ingediend op het voorontwerp bestemmingsplan voor de corridor Emmeloord-Kuinderbos. Het voorontwerp bestemmingsplan en het MER worden ook benut voor het overleg met betrokken instanties over het bestemmingsplan. Dit is het zogenaamde overleg ex artikel 10 Besluit ruimtelijke ordening.

Binnen 5 weken na afloop van de inspraaktermijn brengt de Commissie m.e.r. haar toetsingsadvies uit. In dit advies geeft de Commissie haar oordeel over de kwaliteit en de volledigheid van het MER.

Hiermee is de procedure voor het opstellen van het MER gereed. De procedure voor de bestemmingsplanwijziging is echter nog niet beëindigd. Allereerst kan het overleg ex artikel 10 Bro nog enige tijd in beslag nemen. Op basis van de ingebrachte zienswijzen en de uitkomsten van het overleg wordt het ontwerp-bestemmingsplan opgesteld. Het ontwerp-bestemmingsplan wordt bekendgemaakt en na inspraak vastgesteld door de gemeenteraad. Bij de motivering van het besluit zal moeten aangegeven hoe rekening is gehouden met de milieugevolgen die in het MER zijn beschreven.

In de evaluatiefase na de realisatie van het plan vergelijkt het Bevoegd Gezag de feitelijk optredende milieugevolgen met de effecten die voorspeld zijn in het MER.

Overige besluiten

In het bestemmingsplan zullen een aantal onderdelen van het plan alleen met een globale bestemming met uitwerkingsmogelijkheid kunnen worden opgenomen. Voor deze onderdelen zal op een later tijdstip een uitwerkingsplan in procedure worden gebracht, met de daarbij geldende mogelijkheden voor inspraak en bezwaar. Gekoppeld aan deze uitwerkingsplannen zal ook een deelaspectuering bij het MER, specifiek gericht op de betreffende uitwerking, worden opgesteld. Deze uitwerking en het "oorspronkelijke" MER

zullen bij de inspraak worden betrokken. Ook zal dan weer advies gevraagd worden aan de Commissie m.e.r.

Deze aanpak met deeltuitwerkingen van het MER zal worden gevolgd, totdat het plangebied geheel is ingevuld of alleen onderdelen resteren, die door hun aard of (beperkte) omvang niet meer m.e.r.-plichtig zijn.

Voor de realisatie van (een onderdeel van) het plan zullen ook andere besluiten nodig zijn, bijvoorbeeld vergunningen en toestemmingen van het waterschap. Daarnaast kunnen bijvoorbeeld bouw- en aanlegvergunningen (op basis van het bestemmingsplan) nodig zijn en milieuvergunningen.

Bijlage 1 : Voorlopige planschets van het voornemen

Bijlage 2 : Toelichting beleidskader

Europees beleid

Verdrag van Malta

Het in 1992 ondertekende verdrag van Malta heeft als voornaamste doel het archeologische erfgoed veilig te stellen. Het verdrag schrijft voor dat reeds bij de voorbereiding van bestemmingsplannen aandacht moet worden besteed aan de (mogelijke) aanwezigheid van archeologische waarden en dat er een beschermende regeling moet worden opgenomen ten aanzien van die archeologische waarden. Bovendien zouden er meer gelden beschikbaar moeten komen voor archeologisch onderzoek. In de startnotitie wordt ingegaan op de archeologische waarden in het plangebied. Bij de planontwikkeling zal hiermee rekening worden gehouden.

Habitatrichtlijn

In 1992 is door de Europese Unie de Habitatrichtlijn uitgebracht. De Europese Habitatrichtlijn is gericht op de bescherming van planten en dieren en hun leefgebieden en heeft tot doel bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van natuurlijke habitats. Het doel is om een Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden en habitats, genoemd Natura 2000, op te bouwen. Daartoe wordt door de lidstaten opgedragen voor soorten als genoemd in het eerste lid van artikel 3 van de Richtlijn, speciale beschermingszones aan te wijzen. De Richtlijn heeft niet alleen betrekking op de aanwijzing van speciale beschermingszones, maar geeft ook aan welke soorten ook buiten de beschermingszones bescherming moeten genieten. Dit onderdeel van de Habitatrichtlijn is in Nederland uitgewerkt in de Flora- en faunawet.

Het plangebied behoort niet tot een speciale beschermingszone aangemeld in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, noch is er in de directe omgeving een beschermde zone aanwezig.

Europese Vogelrichtlijn

De Europese Vogelrichtlijn stamt uit 1979. De Vogelrichtlijn heeft tot doel in het wild levende vogelsoorten en hun leefgebieden doeltreffend te beschermen. Elke lidstaat is verplicht om maatregelen te nemen om een voldoende gevarieerdheid aan leefgebieden voor vogels in stand te houden. Voor soorten uit bijlage I van de Vogelrichtlijn zijn in Europa speciale beschermingszones ingesteld. In een speciale beschermingszone geldt een beschermingsregime conform de Europese Habitatrichtlijn (zie vorige paragraaf).

Volgens artikel 5 van de Vogelrichtlijn is het, ook buiten de speciale beschermingszone, verboden om vogels en nesten aan te tasten. Dit geldt voor alle in Europa voorkomende vogelsoorten. Uitzonderingen op het verbod kunnen alleen worden gemaakt als er geen andere bevredigende oplossing voor het voornemen kan worden gevonden en het project van belang is voor de landsveiligheid. Voor projecten met een sociaal/economisch belang wordt geen uitzondering gemaakt. Hiermee is de soortbeschermingsformule van de Europese Vogelrichtlijn strenger dan de soortbeschermingsformule van Habitatrichtlijn.

Het gebied maakt geen deel uit van een speciale beschermingszone conform de Vogelrichtlijn. Omdat volgens de Europese Vogelrichtlijn alle vogelsoorten een zekere bescherming genieten, wordt bij de beschrijving van de natuurwaarden in het gebied veel aandacht besteed aan deze diergroep. Bij de ontwikkeling van het plan en de uitvoering ervan zal met de betekenis van vogels in het gebied rekening gehouden moeten worden door de werken en werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Landelijk Beleid

Natuurbeschermingswet en flora en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Een groot deel van de inheemse zoogdieren en vogels en alle hier van nature voorkomende amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben enkele soorten vissen en insecten een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord.

Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield.

De werkingssfeer van de Flora- en Faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten overal in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Met een aanvulling op art. 75 in de wet van juli 2002 is er een differentiatie aangebracht in de soorten die onder de Flora- en faunawet vallen en soorten die opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn.

Watertoets

De watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. De watertoets moet de inbreng van water een plaats geven in de procedures van ruimtelijke plannen en besluiten, in onderhavig geval de bestemmingsplannen. In dit kader moet het Waterschap Zuiderzeeland nauw betrokken bij de ontwikkeling van de corridor.

Structuurschema Groene Ruimte (Kabinetsstandpunt, 1993)

De ecologische hoofdstructuur is onderdeel van het rijksbeleid en heeft tot doel een netwerk van natuurgebieden en ecologische verbindingzones door Nederland te creëren. De kern- en natuurontwikkelingsgebieden van de ecologische hoofdstructuur (EHS) zijn in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) met een globale begrenzing aangegeven. Het Rijk en de Provincies zijn overeengekomen dat beide partijen zich zullen inspannen om binnen de periode 1991 tot 1996 te komen tot een concrete gebiedsbegrenzing.

Volgens het Beleidsplan Natuur en Landschap (1992) en de provinciale uitwerking van de EHS maakt het gebied waarin de voorgenomen activiteit gesitueerd is, geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of van een gebied met grote aardkundige waarden. Ook liggen er in de directe omgeving geen gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur.

Nota Ruimte

In de Nota Ruimte (Vrom, 2006; definitieve versie) is het nationaal ruimtelijk beleid tot 2020 vastgelegd. De nota ruimte vervangt de ruimtelijk relevante rijksnota's behorende bij de vierde nota ruimtelijke ordening en het structuurschema Groene Ruimte. De nota heeft vier algemene doelen:

- het versterken van de economie (oplossen van ruimtelijke knelpunten)
- krachtige steden en een vitaal platteland (bevorderen van leefbaarheid en economische vitaliteit in stad en platteland);

- waarborging van waardevolle groengebieden (behouden en versterken natuurlijke, landschappelijke en culturele waarden)
- veiligheid van de burgers.

In de Nota Ruimte is het beleid inzake de ecologische hoofdstructuur overgenomen en voortgezet. Tot de toekomstige EHS zullen ook de Robuuste Ecologische verbindingzones behoren. In en/of nabij het plangebied zijn dergelijke verbindingzones niet gepland.

In de Nota Ruimte is door de Noordoostpolder langs de A6 een indicatief tracé voor een mogelijke Zuiderzeelijn aangegeven.

Monumentenwet 1988

In de monumentenwet uit 1988 worden twee categorieën onderscheiden, te weten: de archeologische monumenten en de stads- of dorpsgezichten. Monumenten zijn onroerende zaken die ten minste vijftig jaar oud zijn. Daarnaast moeten zij van belang zijn door hun schoonheid, de wetenschappelijke en/of hun cultuurhistorische betekenis. Een onroerende zaak kan worden aangewezen als rijksmonument wanneer het aan deze regels voldoet en als het een nationale, unieke waarde heeft. Door de bescherming middels de monumentenwet wordt geprobeerd de historisch gegroeide structuur van een stad of dorp te handhaven.

Provinciaal beleid

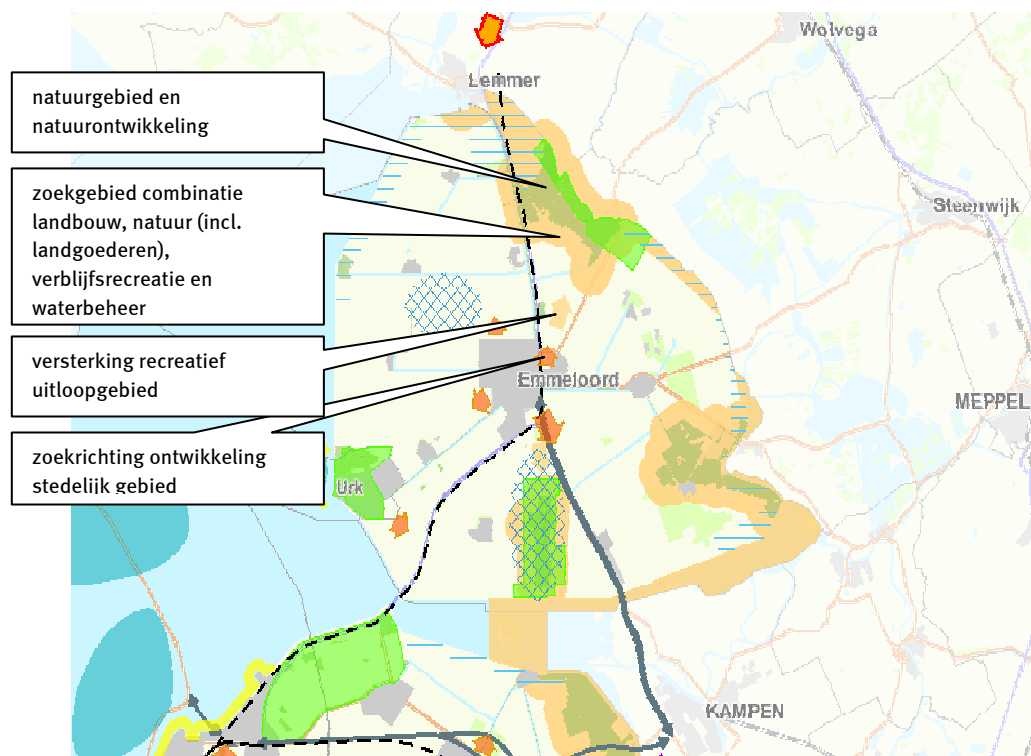
Prov. Omgevingsplan 2006 (selectie)

In hoofdstuk 5 van het Omgevingsplan Flevoland 2006 wordt het beleidskader voor het landelijk gebied beschreven. Voor de omgeving van Emmeloord wordt het volgende opgemerkt (zie § 5.3 Omgevingplan):

"In Noordelijk Flevoland wordt de corridor Emmeloord-Kuinderbos een nieuw uitloopgebied. Nabij Emmeloord is ruimte voor intensieve vormen van recreatie en toerisme. Bij het Kuinderbos en het Voorsterbos ligt de nadruk op extensievere functies, zoals natuur, verblijfsrecreatie, landbouw en landgoederen. Aan de westzijde en noordzijde van Emmeloord markeert een groenzone de overgang naar het open gebied. Deze groenzone dient tevens als uitloopgebied. Ten zuiden van Emmeloord zijn er kansen om de relatie met Schokland te versterken."

Deze ontwikkelingen zijn ook opgenomen in de Ontwikkelingsvisie 2030 in het Omgevingsplan. Een uitsnede uit deze kaart is hieronder opgenomen.

Ontwikkelingsvisie 2030

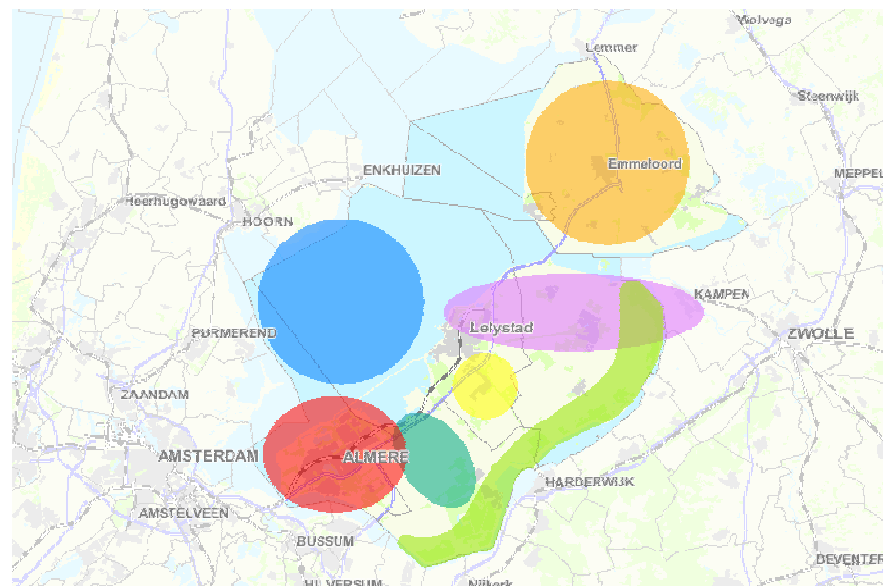

Arcering langs de rand van de polder: te ontwikkelen bijzondere waterkwaliteit

Speerpuntgebieden

In de planperiode zullen een aantal speerpuntgebieden de bijzondere aandacht hebben van de provincie. De zeven gebieden dekken het grootste deel van het provinciale grondgebied, maar in elk afzonderlijk speerpuntgebied zal de aandacht van de provincie zich richten op specifieke onderdelen. Per gebied zal de provincie het voortouw nemen om, in overleg met alle betrokken partijen, de visie op de gewenste ontwikkeling van het gebied te concretiseren. De speerpunten worden projectmatig aangepakt en hebben daarom per definitie een tijdelijk karakter. De rol en betrokkenheid van de provincie kan per fase verschillen.

De speerpuntgebieden zijn weergegeven op de onderstaande figuur.

Plantekst speerpuntgebied Noordelijk Flevoland

In Noordelijk Flevoland zijn extra impulsen nodig om de geambieerde groei te kunnen verwezenlijken. Daarom werkt de provincie met de twee gemeenten en het waterschap aan een gezamenlijke aanpak van omgevingsvraagstukken. Het accent ligt op de economie en op de waterhuishoudkundige opgaven. Oplossingen worden gezocht in combinatie met perspectieven voor landbouw, recreatie en toerisme, landschap en natuur, met ruimte voor wonen en werken. De hierna aangegeven oplossingsrichtingen, voor investeringen in de economie, de aantrekkelijkheid van Noordelijk Flevoland en de kwaliteit van de leefomgeving, betreffen projecten die in de planperiode worden gestart. Maatschappelijke kosten en baten en financieel-economische haalbaarheid worden in het vervolgtraject beoordeeld, samen met betrokken gebiedspartners. De kansen van de Belvedere status voor de Noordoostpolder worden hierbij betrokken. Een aantal oplossingsrichtingen wordt uitgewerkt:

Verbreden draagvlak regionale economie

Ondanks goede ontsluiting en de aanwezigheid van voldoende bedrijventerreinen blijft de groei van het gebied achter bij overig Flevoland. Een nieuwe economische impuls is nodig, niet in de laatste plaats voor het behoud van draagvlak voor voorzieningen en als tegenwicht voor het afnemende draagvlak voor landbouw en visserij. Door de eigen kracht van het gebied te gebruiken ontstaat een nieuw perspectief op de regionale economie en kan het draagvlak worden verbreed, ook in de kleine kernen. Daarvoor is een gezamenlijk plan van overheden en bedrijfsleven nodig. Twee regio's waar mogelijkheden voor economische verbreding en versterking worden gezien zijn de zuidoostrand van de Noordoostpolder en Urk.

De Zuid-oostrand van de Noordoostpolder

In dit gebied ligt een kans voor verweving van de bestaande natuur en cultuurhistorische en landschappelijke waarden met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van innovatieve technologische bedrijvigheid, recreatie en toerisme. De innovatieve technologisch hoogwaardige bedrijvigheid rondom Marknesse is de afgelopen jaren versterkt. De positie van bijvoorbeeld het Geomaticapark is sterk en kan vanuit de vernieuwde behuizing verder groeien. De recreatieve sector heeft in dit gebied al een hoge potentie door de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit. Deze potentie wordt versterkt door de realisatie van het nationaal landschap IJsseldelta. Het invullen van deze potentie is een taak van de gemeente en gebiedspartners voor de komende jaren.

Urk

De werkgelegenheid in de visserijsector heeft de afgelopen jaren onder druk gestaan door stijgende brandstofprijzen. Bij de gemeente en de provincie wordt nagedacht hoe de economische afhankelijkheid van de visserij kan worden verminderd. De meest concrete

mogelijkheden worden gezien in het verhogen van de recreatieve waarde van het centrumgebied. Met een toeristische impuls van dit gebied kan de afhankelijkheid van de visserij worden verminderd en de werkgelegenheid worden uitgebreid.

Kansen initiatieven marktpartijen

De provincie staat positief tegenover initiatieven van marktpartijen op het gebied van de ontwikkeling van (water-)recreatie in verbinding met het oude land, waarbij nieuwe ideeën over wonen en werken in waterrijke omgevingen worden verkend die recht doen aan de cultuurhistorie, het landschap en de oorsprong van het gebied en die leiden tot een impuls in de fysieke leefomgeving.

Investerings in de fysieke leefomgeving

Investerings in de fysieke leefomgeving zijn een waardevolle ondersteuning voor de regionale economie. Immers, het ontwikkelen van het landschap en van het water- en recreatienetwerk verhoogt de kwaliteit van de leefomgeving. Daarmee wordt het gebied aantrekkelijker voor de vestiging van hoogwaardige bedrijvigheid. De (gefaseerde) opwaardering van de N50 tot een A50 is van groot belang.

Mogelijke verbeteringen van de aantrekkelijkheid van het gebied:

Corridor Emmeloord-Kuinderbos

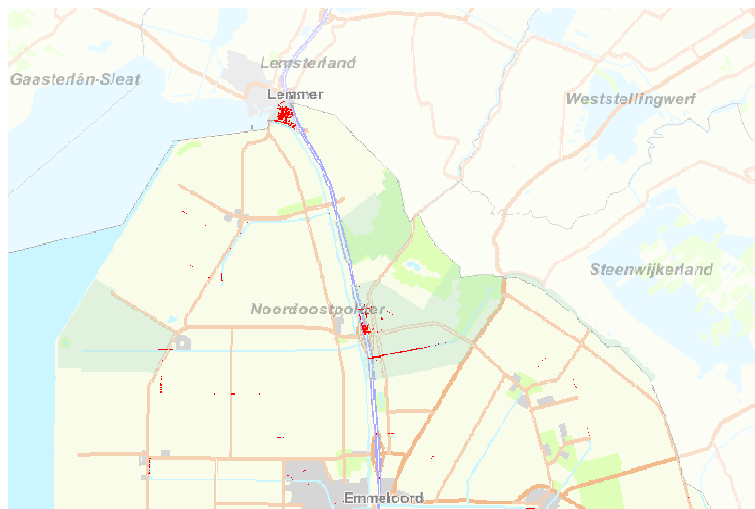
Er wordt een nieuw recreatief uitloopegebied voor Emmeloord ontwikkeld dat ruimte biedt voor verweving van functies en intensievere vormen van recreatie en toerisme en bewoning. Nabij het Kuinderbos ligt de nadruk op extensievere vormen van ruimtegebruik, zoals verblijfsrecreatie, natuur, landbouw en landgoederen. De haalbaarheid van aansluiting op het recreatietoernet van Noordwest Overijssel, met een vaarverbinding Zwolse Vaart-Kuinre en een sluis bij Kuinre, wordt opnieuw bekeken.

Bescherming tegen wateroverlast

De gebiedspartners werken samen aan een integrale aanpak bij het oplossen van de wateroverlast en de ecologische en waterkwaliteitsknelpunten. Hierbij wordt gezocht naar een maatschappelijke meerwaarde door watermaatregelen te combineren met ontwikkelingen op het gebied van recreatie, landschap, natuur en landbouw. De afwateringsgebieden met een wateropgave staan aangegeven op de kaart met wateroplossingsgebieden (figuur 22 en 23). De inspanning nodig voor het oplossen van de knelpunten op ecologisch en waterkwaliteitsgebied zullen de komende twee jaar bekend zijn. Het waterschap verwacht dat met het vasthouden van water een groot deel van de wateropgave kan worden opgelost en een kleiner deel met het bergen van water. Per afwateringseenheid wordt een selectie van maatregelen getoetst op effectiviteit en

kosten. Hierna wordt het uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgevoerd.

Wateroplossingsgebied 2015

Grijsgroen: wateroplossingsgebied 2015

Voor de wateropgave 2050 gelden in dit gebied geen specifieke aanduidingen.

In het Collegeakkoord 2007 - 2011 van Gedeputeerde Staten is over het hiervoor genoemde speerpunt Noordelijk Flevoland het volgende opgemerkt:

"Voor Noordelijk Flevoland plegen wij een gecoördineerde inzet. Een gedeputeerde neemt de coördinatie op zich."

en verderop:

"Het college investeert de komende jaren tevens nadrukkelijk in Noordelijk Flevoland. Dit is nodig om als Flevoland in balans te blijven. Hoewel de kengetallen momenteel nog positief zijn, is versterking van de economie, in feite een economische transitie, noodzakelijk. Het gaat daarbij om sectoraal economische (bijvoorbeeld de uitbouw van het Geomatica Business Park) en ruimtelijk-economische activiteiten (zoals de mogelijke aanleg van een randmeer). De investeringen die onder andere inmiddels in het Provinciaal Meerjarenprogramma Flevoland Landelijk Gebied (PMJP) zijn vastgelegd, zullen in verband worden gebracht met andere investeringen. Dit doen we zodat een integraal ontwikkelingspakket, wat voor de kleine kernen nodig is, voor Noordelijk Flevoland kan worden samengesteld."

Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie gemeente Noordoostpolder 2030

De door de gemeenteraad in 2002 vastgestelde Toekomstvisie gemeente Noordoostpolder 2030, ruimte voor kwaliteit, geeft uitwerking aan de toekomstbeelden in de vorm van kwaliteitskaarten en een verkenning van de bandbreedte aan mogelijke ontwikkelingen.

In de visie worden drie toekomstbeelden beschreven:

- "De zelfstandige polder"

De Noordoostpolder blijft vooral zichzelf: een oase van rust en ruimte, waarin landbouw heer en meester is. Dynamiek en groei worden bewust buiten de deur gehouden. Behoud van het oorspronkelijke polderconcept vormt de basis. Het voorzieningenniveau blijft zoals het is en de samenleving vergrijst gestaag. Wel gaat de polder vanwege haar unieke eigen kwaliteit en ligging open voor de dagrecreant.

- "De wervende polder"

De potenties van de polder als "lusthof" en "tuin" worden ontdekt. Liefhebbers van ruimte en horizon strijken in groter getale neer. De polder krijgt naam en faam als een aantrekkelijke en gevarieerde leefomgeving. De groene kwaliteit van de polder wordt door de overheid sterk verbeterd en voor het overige doet de markt haar werk.

- "De aangesloten polder"

De polder kiest voor optimale aansluiting op de rest van Nederland. De stedelijke druk van elders wordt gehonoreerd en ingezet om de kwaliteit van de polder als woon- en werkmilieu te verbeteren. De Intercity-halte Emmeloord aan de Zuiderzeespoorlijn en de aansluiting op de A6 en de A50 zijn de motoren achter aangesloten. De transformatie van deel van de polder tot een stadslandschap is onvermijdelijk.